

§ 7**Yttrande över Projektrapport nr 7/2016 "Ensamkommande flyktingbarn"**

AMN 2016-0377-01.04

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över projektrapporten.

Ärendet

Stadsrevisionen har under hösten 2015 och våren 2016 granskat socialnämnden, överförmyndarnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Södermalm. Syftet med granskningen var att bedöma om ansvariga nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av boendeinsatser för asylsökande ensamkommande barn som inte fyllt 18 år samt ekonomiska konsekvenserna för staden.

Stadsrevisionens bedömning är att de granskade stadsdelsnämnderna inte har utfört någon systematisk och aktiv avtalsuppföljning eller seriositetskontroll av utförarna. De har inte heller utfört regelbundna besök hos de asylsökande ensamkommande barnen, vilket är allvarligt. Vidare bör överförmyndarnämnden förbättra sin tillsyn av gode män. Arbetsmarknadsnämnden har upprättade rutiner och genomför kontroller av stadsdelsnämndernas inskickade underlag. Enligt stadsrevisionens granskning framkommer att stadsdelsnämnderna upplever sig få ett bra stöd från arbetsmarknadsnämnden i återsökningsprocessen.

Sammanfattningsvis bedöms ansvariga nämnder inte ha en helt tillräcklig styrning och uppföljning av boendeinsatser för asylsökande ensamkommande barn. Stadsdelsnämnderna bedöms inte heller ha en helt tillräcklig uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna.

Stadsrevisionen har utifrån sina iakttagelser och bedömningar lämnat rekommendationer till de granskade nämnderna. Granskningens iakttagelser och bedömningar föranleder inga rekommendationer till arbetsmarknadsnämnden.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att stadsrevisionens bedömning är rättvisande och delar uppfattningen om de rekommendationer som har lämnats till de granskade nämnderna.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avcı (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

I stadsrevisionens rapport om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn rapporteras det om allvarliga brister i hanteringen kring mottagandet. Stark kritik riktas framförallt mot att placering av barn har skett i boenden som inte hunnit utredas, vidare har ensamkommande placerats i jourhem längre än vad som är brukligt och placering har gjorts i boenden som inte upphandlats.

Vi är väl medvetna om att de föreliggande omständigheterna i omvärlden har påverkat Stockholm, såväl som hela Sverige. Staden har ställts inför stora utmaningar att hantera. Samtidigt har de alarmrande uppgifter om att socialtjänsten inte hunnit utreda nya jourhem i den takt som situationen har krävt kommit majoriteten tillkänna i ett tidigt skede. Likaså har det sedan länge rapporterats om socialsekreterarnas instabila arbetssituation med en omfattande personalomsättning, hög arbetsbelastning samt svårigheter att rekrytera erfaren personal vilket också har medfört allvarliga brister i deras verksamhet.

Den markanta ökningen av ensamkommande barn under 2015 krävde bland annat avsteg från ramavtal med upphandlande familjehem och individuella avtal fick istället tecknas. Dessvärre visar revisionernas rapport att i dessa fall har seriositetskontroller och uppföljning uteblivit. Att situationen har krävt undantag är förståeligt, men staden ska aldrig göra avkall på barns rättsäkerhet och kvalitet i verksamheterna.

Det råder även oklarheter när det gäller återsökningsprocessen för statliga medel och kostnadskontroll. Staden har idag rätt att få statlig ersättning, som återsöks hos migrationsverket, för de kostnader som uppstår i samband med omsorg av ensamkommande barn. Revisionsrapporten pekar dock på osäkerhet om när och hur mycket

medel som staden kommer att återfå. Detta på grund av, dels att utbetalning från Migrationsverket är fördröjd, dels att det finns brister i den interna kontrollen av återsökningarna. Därutöver bedömer de granskade stadsdelsnämnderna att den statliga ersättningen inte helt täcker handläggningskostnader.

Det utförs inte heller någon systematisk avtalsuppföljning. Det är en oacceptabel situation, så stora brister i kontrollen kan medföra att de statliga ersättningarna inte går till att utföra omsorg för barnet.

Det är nödvändigt, att staden tillsammans med stadsdelsnämnderna återtar kostnadskontrollen. Dessvärre saknas nu en samlad information kring det totala tillgodohavandet av ekonomisk ersättning från Migrationsverket. I ett läge där statens nya ersättningssystem, som träder i kraft i juli 2017, ger betydligt lägre ersättning till kommunerna för mottagandet finns det stora risker för rejäla underskott inom denna verksamhet.

Staden har befunnit sig i en exceptionell situation, då flera tusen asylsökande har sökt sin tillflyktsort hit. Att avsteg måste göras undantagsvis är förståeligt, men när det brister i rättsäkerhet, kostnadskontrollen och när barn som befinner sig i en extremt utsatt situation far illa på grund av undantag krävs handlingskraft och förändring.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

I stadsrevisionens rapport om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn rapporteras det om allvarliga brister i hanteringen kring mottagandet. Stark kritik riktas framförallt mot att placering av barn har skett i boenden som inte hunnit utredas, vidare har ensamkommande placerats i jourhem längre än vad som är brukligt och placering har gjorts i boenden som inte upphandlats.

Vi är väl medvetna om att de föreliggande omständigheterna i omvärlden har påverkat Stockholm, såväl som hela Sverige. Staden har ställts inför stora utmaningar att hantera. Samtidigt har de alarmrande uppgifter om att socialtjänsten inte hunnit utreda nya jourhem i den takt som situationen har krävt kommit majoriteten tillkänna i ett tidigt skede. Likaså har det sedan länge rapporterats om social-

sekreterarnas instabila arbetssituation med en omfattande personalomsättning, hög arbetsbelastning samt svårigheter att rekrytera erfaren personal vilket också har medfört allvarliga brister i deras verksamhet.

Den markanta ökningen av ensamkommande barn under 2015 krävde bland annat avsteg från ramavtal med upphandlande familjehem och individuella avtal fick istället tecknas. Dessvärre visar revisionernas rapport att i dessa fall har seriositetskontroller och uppföljning uteblivit. Att situationen har krävt undantag är förståligt, men staden ska aldrig göra avkall på barns rättsäkerhet och kvalitet i verksamheterna.

Det råder även oklarheter när det gäller återsökningsprocessen för statliga medel och kostnadskontroll. Staden har idag rätt att få statlig ersättning, som återsöks hos migrationsverket, för de kostnader som uppstår i samband med omsorg av ensamkommande barn. Revisionsrapporten pekar dock på osäkerhet om när och hur mycket medel som staden kommer att återfå. Detta på grund av, dels att utbetalning från Migrationsverket är fördröjd, dels att det finns brister i den interna kontrollen av återsökningarna. Därutöver bedömer de granskade stadsdelsnämnderna att den statliga ersättningen inte helt täcker handläggningskostnader.

Det utförs inte heller någon systematisk avtalsuppföljning. Det är en oacceptabel situation, så stora brister i kontrollen kan medföra att de statliga ersättningarna inte går till att utföra omsorg för barnet.

Det är nödvändigt, att staden tillsammans med stadsdelsnämnderna återtar kostnadskontrollen. Dessvärre saknas nu en samlad information kring det totala tillgodohavandet av ekonomisk ersättning från Migrationsverket. I ett läge där statens nya ersättningssystem, som träder i kraft i juli 2017, ger betydligt lägre ersättning till kommunerna för mottagandet finns det stora risker för rejäla underskott inom denna verksamhet.

Staden har befunnit sig i en exceptionell situation, då flera tusen asylsökande har sökt sin tillflyktsort hit. Att avsteg måste göras undantagsvis är förståligt, men när det brister i rättsäkerhet, kostnadskontrollen och när barn som befinner sig i en extremt utsatt situation far illa på grund av undantag krävs handlingskraft och förändring.